

Leitzako Udaletxean, 1987ko urriaren 23an, arratsaldeko 4etan egin du Euskaltzaindiak hileroko bere batzarrea. Etorri dira: L. Villasante burua, J. Haritschelhar buruordea, P. Altuna, P. Charritton, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, F. Ondarra, P. Salaburu, J. San Martin, J. M. Satrustegi eta P. Zabaleta, euskaltzainak. J. L. Lizundia idazkariordea, R. Badiola eta J. J. Zearreta Argitarapen eta Ekonomi eragileak, J. M. Satrustegi idazkari dela.

J. L. Davant, X. Diharce, J. Hiriart-Urruty, E. Larre eta P. Larzabal jaunek ezin etorria adierazi dute.

Karmen Agirre, herriko Alkatesaordeak, hitz laburrekin ongietorria eman dio Euskaltzaindiari.

Iraileko batzar-agiria onartu da.

Samin haundiarekin bada ere, Koldo Mitxelena Iker Sailburuaren heriotzea aipatu beharrean aurkitzen dela, aditzera eman du Villasante euskaltzainburuak, eta Arautegiaren 33, 34 eta 35. artikuluen arauera hutsunea betetzeko proposamenak aurkezteko epea irekitzat eman du. Datorren abenduko batzarreraino ekar daitezke hautagaien izenak.

Jose Estornes Lasa erronkariar euskaltzain urgazlearen hil berria ere eman da. J. M. Lekuonak egingo du bere osabaren hileta txostena, L. Villasantek Mitxelenarena, J. M. Satrustegik Estornes Lasarena eta A. Irigoyenek "Abeletxe"-rena.

Gaiak bultzatuta, egunkarietako hileta iragarpen edo eskelen aipamena egin du J. San Martinek. Behin edo beste Euskaltzaindiak bere izenean agertu izan baditu ere, arrazoi askorengatik utzia duela, esan du. Baina horren ordez, zenduaren argazkiarekin txartelak ateratzea proposatu du, katalandarren ereduari jarraituz. Aho batez onartu da euskaltzain oso guzietan oroigarri hori eskaintzea, M. Lekuona eta K. Mitxelena aurtan joandakoekin hasita.

Orotariko Euskal Hiztegia

L. Mitxelenarekin *Orotariko Euskal Hiztegiak* bere arduradun eta egile nagusia galdu duela jakinik, haren lagunekin mintzatu dira Villasante eta San Martin

beren lantegian. Arazoarekin kezkatuak joan baziren ere, lasai gelditu zirela elkarrizketaren ondoren, dio euskaltzainburuak. Izan ere, Durangoko Azokarako aterako omen dute lehen alea, eta datorren udaberrian kaleratzeko asmoa dute bigarrena. I. Sarasolari dagokionez, Barcelonan hemen baino denbora gehiago izango duela bere lana burutzeko, aitortu die. J. San Martinek bere aldetik aurreratu duenez, Sarasolak berak omen dauka inork baino hobeki hiztegi hau aurrera ateratzeko gakoa, eta bizkortu egingo dela irteera maisuaren argibide baliotsu asko galdu baditu ere. Mitxelenak berak esandako hitz hauek gogoratu ditu euskaltzainburuak: “Axular bezala naiz; gerotik gerora nabila”.

Argitalpenen Erregela Bereziak

Argitalpen batzordeak aurkezturiko Erregela Berezien zirriborroa eztabaidatu da gero. Erregelak beharrezkoak direla, esan du euskaltzainburuak; ezin da bakoitza bere aldetik ibili. Baina kezka garrantzizko bat agertu du berehala: Gehiegi estutzea komeni al-da? Ez ote da “Lekukoen” bilduma bezalako bat pikutara joango?

Nola nahi ere, proposamena bere osotasunean irakurri da denentzat eta datorren batzarrera ekar ditzake bakoitzak bere oharrak, idatzita noski.

Ordenagailuak

Bulego eta batzorde nagusiekiko lan prozedura gaurkotzeko ahaleginetan, proposamen zehatzen beharra ikusi zen Angelun. Teknikoekin harremanetan daude arduradunak eta Iñaki Ibarra, Atlasgintzako ordenagailuak ezarri dituen, mintzatu da tresneriari buruz. Galde erantzunen ondoren, orokorki ontzat eman da proposamena eta teknikoek esku uzten da behar den eran aurrera eramateko lana.

Eskerak eman zaizkio Iñaki Ibarrari bere lanagatik.

Ekonomi batzordea

Diruzaintzako batzordearen izenean, J. J. Zearreta mintzatu da. Aurtengo diru kontuetan partida gehienak normalki doazela orain arte, esan du. Abiada onari eusteko alferrikako gastuak moztea komeni da. Eta datorren urteko aurrekontuei dagokienez, hasierako eskari orokorra agertu du lerro batean, eta onartutako zerrenda murriztua, harekin parekatuz, bigarrenean.

Eskuartekoak

Bilboko Lurralde Entzuteagiko eskari bat aztertu da Euskalerriko Aurrezki Kutxen Elkarrekin duen auzi bati buruz. Esaldi konkretu batzuren edukin eta

itzulpena zehaztea eskatzen du funtsean. Denen artean eztabaidatu ondoren finkatu da erantzuna.

Toponimia bilketa zabala egin nahi duela talde batek Nafarroan, aditzera eman du J. M. Satrustegik. Eusko Ikaskuntzaren babesean legezkatuko da taldea eta Nafarroako Gobernuaren diru laguntzaz hornituko. Hizkuntz arloko zuzendaritza eta lanen onarpena eskatzen zaio Euskaltzaindiari. Onartu da eskaria.

Monzon zenaren liburutegiaz hasitako jesticioak zertan diren, galdetu du E. Knörr jaunak. Hasieran alarguntsak udapartearen lanak hasteko gogoia agertu bazuen ere, epe hori luzatuz erantzun izan du gero. Nola nahi ere, J. A. Aranarekin izana dela J. San Martin, aditzera eman du honek, eta urtarrilean deitezketan gelditu ziren, otsailean edo fitxak egiten hasteko.

Era berean, Plaza Barriko egoitzaren berriak eskatu ditu E. Knörrek. Batzordekoak azken egunetan egonak zirela bi arkitekuekin, eta aurre kontuak egiten ari direla Diputaziora eramateko. Egun hauetan ekarriko omen dituzte.

Onomastika Jardunaldiak direla eta laguntza eman duten erakundeei eta lankideei eskerrak emango zaizkie.

Haraneder-en Testamentu Berria zertan den galdetu du P. Charritonek. Makinazko lana abantxu amaitua dela esan zaio, eta P. Altunak hartu duela bere gain argitalpena prestatzeko lana.

Euskal Telebistak duen euskararekiko arazoaz mintzatu dela zuzendariarekin, agertzeraz eman du P. Salaburuk, eta gutunen bat igortzeko edo gogoia agertu du. Orain baino lehen bialdu zitzaiola eta haren kopia igortzea erabaki da.

Eta besterik gabe amaitu da Leitzako batzarrea.

*Fr. Luis Villasante,
Euskaltzainburua*

*J. M. Satrustegi,
Idazkaria*

P. ZABALETA EUSKALTZAINAREN SARRERA

1987-X-25

Leitzako Udaletxean, 1987.eko Urriaren 25ean, eguerdiko 12etan, egin da P. Zabaleta euskaltzainaren sarrerako batzarre irekia. Bildu dira: L. Villasante buru, J. Haritschelhar buruorde, P. Altuna, P. Charritton, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, F. Ondarra, P. Salaburu, J. San Martin, J. M. Satrustegi eta P. Zabaleta euskaltzainak; J. L. Alvarez "Txillardegi", J. Apezetxea, J. A. Arana, J. M.ª Aranalde, X. Arbelbide, P. Arregi, M. Atxaga, R. Badiola, J. A. Etxebarria, K. Esnal, J. Garmendia Larrañaga, J. L. Goikoetxea, A. Iñigo, J. M.ª Jimeno Jurio, M.ª P. Lasarte, J. L. Lizundia, A. Muniategi, J. A. Retolaza, P. Uribarren, M. J. Urmeneta eta J. J. Zearreta urgazleak. Mahaipuruan egon ziren: G. Herro, Nafarroako Gobernuaren Hezkuntza eta Kultur Zuzendaria; J. Oronoz, Leitzako alkatea; J. L. Azpiroz eta M. Zabaleta, zinegotziak.

Juan Oronoz alkate jaunak eman du ongietorria Leitzako herriaren izenean. Leitzarrentzat egun haundia dela esanez, euskal irakaskuntzaren egoeraz, batez ere ikastoletakoez, kezkatua dagoela azpimarratuz.

Ondoren, L. Villasante Euskaltzainburuak, euskaltzain berriaren merezimenak azpimarratu ditu, A. Damaso Intzakoaren aipamena eginik. Akademiak nola eta zertarako Euskal Herrian zehar honako batzarreak egiten dituen zehaztuz eta euskara herri osoaren ondarea dela azalduz, amaitzen ditu bere agurrezko hitzak.

J. M. Satrustegi Idazkariak sarrera ospakizuneko bilkurak arautzen dituen Barne Erregelaren artikulua irakurtzen ditu, jarraian, E. Knörr eta P. Salaburu euskaltzainek Patxi Zabaleta batzarre salara sartzen laguntzen dutelarik.

Aita Damaso Intza, D. Manuel Lekuona eta Koldo Mitxelena euskaltzain hilberriak gogora ekarri, hasi du Patxi Zabaletak bere sarrera hitzaldia. Batez ere, lehenengokoaren euskal lanak aipatuz, haren hutsartea betetzen baitu, "Euskararen etorkizunerako baldintzak Nafarroan" du titulua hitzaldiak. Herriaren borondatean oinarritu behar bada ere euskararen etorkizuna, borondate hori, kulturak, politikak eta ekonomiak baldintzatzen dituela dio. Foru Hobekuntzaren 9. artikulua eta Euskararen Legeak aukera txarrak ematen badituzte ere, zeren bere ustez, euskararen legeztasuna Herrialde osoan defendatu behar baita, nafar ororen ondare eta eskubidea izanik. Bost puntutan bilduko lituzke baldintza horiek: edonor nafarrek, edozein eskualdeetan, euskaraz irakaskintza hartzeko aukera; benetako elebitasuna Iruñerrian, hiriburu zerbitzu ofizial guztiak barne; euskararen presentzia gehitzea komunikabideetan; halaber, ekonomi gizarte eta kultur alorretan; eta akordio instituzionalak martxan jartzea, bai Euskal Komunitate Autonomokoak eta bai estatu-arteakoak ere.

P. Charritton jaunak ematen dio erantzuna Patxi Zabaletaren bizitzaz zenbait xehetasun eman ondoren, euskararekiko lanak aipatzen ditu. Hasi 69-70 urtetan *Principe de Viana* aldizkarian eta gaur arte: Nafarroako ikastoletako eginkizunetan, Arturo Campion euskaltegian eta hainbat idazlan aldizkari frankotan. *Zorion baten zainak*, *Eztengorriak* eta *Euskonomia ala Zoroastroren artalde* liburuak jo ditu hiru obra garrantzitsuenak bezala. Euskaltzain berriaren beste zenbait merezimendu aipatuz amaitzen du bere txostena.

Azkenik, L. Villasantek izendapen agiria eskuratuz eta erakundearen domina ezarriz, zoriondu du euskaltzain lagun berria.

Batzarrea amaitu ondoren, III. Mapagintza erakusketa da, bigarrena Urduñan egin baitzen. Ikus 1987-IX-23ko batzar agiria.